

Sprawa C-330/19**Streszczenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym na podstawie art. 98 ust. 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości****Data wpływu:**

23 kwietnia 2019 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Hoge Raad der Nederlanden (Niderlandy)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

19 kwietnia 2019 r.

Strona wnosząca kasację:

Staatssecretaris van Financiën

Druga strona postępowania kasacyjnego:

Exter BV

Przedmiot postępowania głównego

Przywóz do Unii towarów (hydrolizatów) z Tajlandii został objęty procedurą uszlachetniania czynnego z zastosowaniem systemu zawiesznień. W momencie przywozu obowiązywał preferencyjny środek taryfowy, który został następnie zawieszony. Ostatecznie towary przywożone nie zostały ponownie wywiezione, lecz zostały objęte procedurą dopuszczenia do swobodnego obrotu. Ponieważ preferencyjne środki taryfowe były wówczas zawieszone, organy podatkowe ustaliły należności celne na podstawie stawki standardowej.

W postępowaniu głównym Staatssecretaris (sekretarz stanu) wniósł skargę kasacyjną od orzeczenia sądu drugiej instancji, zgodnie z którym dług celny powinien być określany na podstawie elementów kalkulacyjnych obowiązujących dla przywożonych towarów w momencie przyjęcia zgłoszenia o objęciu procedurą uszlachetniania czynnego, a zatem należności celne powinny zostać obniżone do stawki preferencyjnej.

Przedmiot i podstawa prawna wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Pojawia się pytanie, czy stosowana stawka należności przywozowych jest objęta pojęciem elementów kalkulacyjnych zawartym w art. 121 ust. 1 wspólnotowego kodeksu celnego (zwanego dalej: „WKC”). Wynika z tego kolejne pytanie, czy obliczanie należności celnych przywozowych powinno opierać się na preferencyjnych środkach taryfowych obowiązujących w czasie objęcia towarów procedurą uszlachetniania czynnego w systemie zawiesznień czy też stawką podstawową, biorąc pod uwagę fakt, że preferencyjny środek taryfowy został zawieszony w chwili dopuszczenia towarów do swobodnego obrotu. Postępowanie na podstawie art. 267 TFUE.

Pytanie prejudycjalne

Czy art. 121 ust. 1 wspólnotowego kodeksu celnego oznacza, że preferencyjny środek taryfowy, do zastosowania którego kwalifikowały się towary przywożone w momencie objęcia procedurą uszlachetniania czynnego w systemie zawiesznień, może być również stosowany przy ustalaniu wysokości długu celnego, który powstaje w momencie dopuszczenia do swobodnego obrotu produktów, w stanie przetworzonym bądź nie, jeżeli ten sam środek taryfowy w momencie przyjęcia zgłoszenia o dopuszczenie do swobodnego obrotu był zawieszony?

Powołane przepisy

Artykuł 4 pkt 9 i 10, art. 20 ust. 3 lit. c), d)-f) oraz ust. 4 i 5, art. 67, art. 79 akapit drugi, art. 112, art. 114, art. 117 lit. c), art. 121 ust. 1, art. 122, art. 135, art. 144, art. 151, art. 201 ust. 2, art. 214 ust. 1 WKC

Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1999/85 z dnia 16 lipca 1985 w sprawie procedury uszlachetniania czynnego

Rozporządzenie Rady (WE) nr 732/2008 z dnia 22 lipca 2008 r. prowadzące ogólny system preferencji taryfowych na okres od dnia 1 stycznia 2009 r.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012 z dnia 25 października 2012 r. wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 732/2008

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1006/2011 z dnia 27 września 2011 r. zmieniające załącznik I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej taryfy celnej

Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 927/2012 z dnia 9 października 2012 r. zmieniające załącznik I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 w

sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej taryfy celnej

Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1213/2012 z dnia 17 grudnia 2012 r. zawieszające preferencje taryfowe dla niektórych krajów korzystających z systemu GSP

Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1001/2013 z dnia 4 października 2013 r. zmieniające załącznik I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej taryfy celnej

Zwięzłe przedstawienie stanu faktycznego i postępowania głównego

- 1 Exter została upoważniona do stosowania procedury celnej uszlachetniania czynnego z zastosowaniem systemu zawiesznień w okresie od 23 maja 2012 r. do 23 maja 2015 r. w odniesieniu do hydrolizatów białkowych, tj. surowca używanego w przemyśle spożywczym. W okresie od 12 listopada 2012 r. do 17 czerwca 2013 r. zastosowała tę procedurę do ośmiu dostaw.
- 2 W momencie przywozu hydrolizaty zostały zakwalifikowane do podpozycji 2106 90 92 nomenklatury scalonej, dla której standardowa stawka celna wynosiła w tym czasie 12,8 %.
- 3 Do dnia 31 grudnia 2013 r. włącznie hydrolizaty objęto preferencyjnym środkiem taryfowym obniżającym stawkę celną na towary z kraju korzystającego, w tym z Tajlandii, do 8,9 %.
- 4 W okresie od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2016 r. zawieszono ten preferencyjny środek taryfowy. W związku z tym zastosowanie w tym okresie miała standardowa stawka w wysokości 12,8 %.
- 5 Po uszlachetnieniu Exter zdecydowała, że część uszlachetnionych hydrolizatów nie zostanie wywieziona, lecz zostanie wobec nich zakończona procedura uszlachetniania czynnego. W okresie od 4 lutego 2014 r. do 26 sierpnia 2014 r. zgłosiła te produkty do dopuszczenia do swobodnego obrotu, stwierdzając, że towary pochodziły z Tajlandii i że miały wymagane świadectwa pochodzenia. Zawniosowała do organów podatkowych z o uwzględnienie przy obliczaniu należności celnej określonej w rozporządzeniu nr 732/2008 stawki preferencyjnej wynoszącej 8,9 %. Organy podatkowe oddaliły ten wniosek, ponieważ środek taryfowy został zawieszony w momencie składania deklaracji o dopuszczenie do swobodnego obrotu i zastosowały stawkę podstawową w wysokości 12,8 %.
- 6 W postępowaniu na skutek odwołania wniesionego przez organy podatkowe sąd orzekł, że zgodnie z art. 121 ust. 1 WKC kwota należności celnej powinna zostać ustalona na podstawie elementów kalkulacyjnych właściwych dla hydrolizatów w momencie uwzględnienia zgłoszeń o objęcie towarów procedurą uszlachetniania

czynnego. W związku z tym obniżono stawkę do stawki preferencyjnej. Staatssecretaris van Financiën (sekretarz stanu do spraw finansów) wniósł skargę kasacyjną od tego orzeczenia.

Najważniejsze argumenty stron w postępowaniu głównym

- 7 Staatssecretaris zarzuca wymienionemu w pkt 6 wyrokowi sądu drugiej instancji, że mająca zastosowanie stawka należności celnych zgodnie z art. 20 WKC nie mieści się w pojęciu elementów kalkulacyjnych zawartym w art. 121 ust. 1 WKC. Jeżeli jednak należy przez nie rozumieć taryfę lub preferencyjny środek taryfowy, to sąd ten nieprawidłowo rozumie szczególne warunki, które zgodnie z art. 20 ust. 4 WKC obowiązują dla środków preferencyjnych.

Zwięzłe uzasadnienie odesłania prejudycjalnego

- 8 Exter zakończyła procedurę celną aktywnego uszlachetniania nie poprzez wywóz towarów, lecz poprzez poddanie ich procedurze celnej dopuszczenia do swobodnego obrotu.
- 9 Zgodnie z art. 79 akapit drugi WKC procedura celna dopuszczenia do swobodnego obrotu obejmuje między innymi zastosowanie opłat prawnie należnych. Zgodnie z art. 67 WKC datą, którą należy uwzględniać przy stosowaniu wszelkich przepisów regulujących procedurę celną, do której zgłaszane są towary, jest data przyjęcia zgłoszenia przez organy celne.
- 10 Na podstawie art. 201 ust. 1 i 2 WKC dług celny powstaje w chwili przyjęcia zgłoszenia celnego o dopuszczenie do swobodnego obrotu. Kwotę takiego długu celnego określa się zgodnie z art. 214 ust. 1 WKC na podstawie elementów kalkulacyjnych właściwych dla towaru w chwili powstania długu celnego.
- 11 Oznacza to, że przy dopuszczaniu produktów kompensacyjnych do swobodnego obrotu należności celne przywozowe są należne zgodnie z przepisami wspólnotowymi mającymi zastosowanie w chwili przyjęcia zgłoszenia. Jednym z tych przepisów wspólnotowych jest art. 20 ust. 3 lit. c) WKC, który określa mającą zastosowanie stawkę. Oznacza to również, że przy dopuszczaniu produktów kompensacyjnych do swobodnego obrotu, na wniosek zgłaszającego obowiązujące w tym czasie preferencyjne środki taryfowe, które mają jednocześnie zastosowanie do dostępu do rynku Unii [art. 20 ust. 3 lit. d)-f) WKC], na podstawie art. 20 ust. 4 mogą zastąpić należności celne przywozowe, o których mowa w art. 20 ust. 3 WKC.
- 12 W art. 121 i 122 WKC przewidziano dwie różne podstawy obliczeń dotyczące sytuacji, w których powstaje dług celny w odniesieniu do towarów objętych procedurą uszlachetniania czynnego.

- 13 Zgodnie z art. 121 ust. 1 WKC, w razie powstania długu celnego wysokość tego długu określa się co do zasady na podstawie elementów kalkulacyjnych właściwych dla przywożonych towarów w chwili przyjęcia zgłoszenia o objęcie ich procedurą uszlachetniania czynnego. Przepis ten obowiązuje bez względu na to, czy przywożone towary zostały w międzyczasie przetworzone lub poddane obróbce.
- 14 Zgodnie z art. 122 WKC, w drodze odstępstwa od art. 121 WKC produkty kompensacyjne na wniosek zgłaszającego podlegają właściwym dla nich należnościom celnym przywozowym, przy czym kwota długu celnego może być określona na podstawie innych kryteriów.
- 15 Sąd drugiej instancji uważa, że art. 121 ust. 1 WKC przewiduje odstępstwo od przepisów, o których mowa w pkt 9 i 10, w tym sensie, że w przypadku, gdy dług celny powstaje w związku z dopuszczeniem do obrotu, towary objęte procedurą uszlachetniania czynnego muszą być opodatkowane według stawki celnej mającej zastosowanie do towarów przywożonych obowiązującej w momencie objęcia tą ostatnią procedurą, w wielu przypadkach w ramach preferencyjnego środka taryfowego.
- 16 Środek odwoławczy Staatssecretaris podnosi kwestię, czy art. 121 ust. 1 WKC stanowi, że preferencyjne środki taryfowe, które zostały w międzyczasie zawieszone, mają zastosowanie do dopuszczenia do swobodnego obrotu towarów, które wcześniej zostały objęte procedurą uszlachetniania czynnego z zastosowaniem systemu zawiesznień.
- 17 Z jednej strony art. 121 ust. 1 WKC może być interpretowany w taki sposób, że pojęcie „elementów kalkulacyjnych” w rozumieniu WKC obejmuje również należności celne przywozowe, o których mowa w art. 20 ust. 3 WKC oraz preferencyjne środki taryfowe. Niderlandzka wersja językowa tego przepisu wskazuje wszak na „percentages en andere heffingsgrondslagen” („stawki i inne elementy opłat”).
- 18 Zgodnie z tą wykładnią, zarówno przywożone towary w stanie niezmienionym, jak i produkty kompensacyjne podlegają ustawowemu cłu, które byłoby wymagane, gdyby towary przywożone zostały bezpośrednio dopuszczone do swobodnego obrotu. Zgodnie z tą wykładnią, art. 121 ust. 1 WKC skutkuje w istocie naliczeniem należności na podstawie kwoty, co do której w momencie objęcia procedurą uszlachetniania czynnego udzielono „zwolnienia z należności celnych przywozowych”. Takie zwolnienie zostało przewidziane w art. 3 i 16 dyrektywy 69/73/EWG. Powyższe stanowisko oznacza, że nie ma znaczenia to, czy preferencyjny środek taryfowy został w międzyczasie zawieszony lub zakończony, ani że w momencie, w którym obliczany jest dług celny, ponownie obowiązywała stawka standardowa.
- 19 Z drugiej strony można twierdzić, że pojęcie „elementów kalkulacyjnych” w rozumieniu WKC, a zatem również w rozumieniu art. 121 ust. 1 WKC, nie

dotyczy stawek standardowych ani preferencyjnych. Zasadniczo przy określaniu kwoty należności celnych, podatków lub innych podatków należnych z mocy prawa, dokonuje się rozróżnienia terminologicznego pomiędzy z jednej strony mającymi zastosowanie stawkami w postaci stawek procentowych lub należności szczególnych i ewentualnych (preferencyjnych) środków taryfowych, a z drugiej strony elementami kalkulacyjnymi, do których mają być stosowane te taryfy i środki taryfowe, takie jak wartość, waga lub ilość towarów.

- 20 W przypadku tej wykładni kwotę należności celnych (dług celny) ustala się na zasadzie odstępstwa od art. 214 WKC na podstawie elementów (takich jak wartość, waga lub ilość) odpowiadających towarom przywożonym w stanie niezmienionym, tj. w stanie, w którym towary te znajdowały się w dacie przyjęcia zgłoszenia o objęcie procedurą uszlachetniania czynnego.
- 21 Powyższa wykładnia ogranicza zakres naruszenia zasady, że należności celne są obliczane zgodnie ze stanem prawnym i faktycznym w momencie powstania długu celnego.
- 22 W tym przypadku oznaczałoby to, że Exter nie byłaby uprawniona do korzystania z preferencyjnego środka taryfowego w 2014 r. W momencie obliczania długu celnego (data przyjęcia zgłoszenia o dopuszczeniu do swobodnego obrotu), preferencyjny środek taryfowy został wszak zawieszony, a zatem obowiązywała ponownie stawka standardowa.
- 23 Sąd odsyłający preferuje wykładnię przedstawioną powyżej w pkt 19. Po dokonaniu harmonizacji przepisów prawnych dotyczących towarów wprowadzanych na obszar celny i które muszą otrzymać przeznaczenie celne, objęcie procedurą uszlachetniania czynnego nie opiera się już na zasadzie, że towary są (warunkowo) zwolnione z obowiązujących należności celnych przywozowych, ale że naliczenie należności odbywa się (dopiero) w chwili, gdy towary są dopuszczane do swobodnego obrotu w prawidłowy (albo nieprawidłowy) sposób.
- 24 Ponadto wydaje się, że art. 121 ust. 2 WKC opiera się na założeniu, że w momencie powstania długu celnego na podstawie art. 201 WKC powinien obowiązywać preferencyjny środek taryfowy.
- 25 Preferencyjne środki taryfowe w postaci kontyngentów taryfowych i plafonów taryfowych nie mają już zastosowania na mocy art. 20 ust. 5 WKC, jeżeli wielkości przywozu w odniesieniu do kontyngentów taryfowych zostały wyczerpane lub, w odniesieniu do pułapów taryfowych, Komisja zamyka środek w drodze rozporządzenia ze względu na osiągnięcie określonej wielkości przywozu.
- 26 Jest zatem możliwe, że przyczyna wprowadzenia środka zawieszającego już nie istnieje i że uprzywilejowane traktowanie przywozu danych produktów nie znajduje już uzasadnienia na podstawie sytuacji przemysłu produkującego te same produkty w Unii.

- 27 Dalsze stosowanie obniżonej stawki podważałoby pozycję konkurencyjną przemysłu produkującego te same produkty w Unii, co nie jest zgodne z zasadą ustanowioną w art. 117 zdanie wprowadzające i lit. c) WKC, zgodnie z którą w przypadku stosowania procedury celnej uszlachetnianie czynne musi uwzględniać również podstawowe interesy producentów wspólnotowych.
- 28 Ponadto sąd krajowy uważa, że środek odwoławczy Staatssecretaris słusznie opiera się na założeniu, że preferencyjne środki taryfowe przewidziane w art. 20 ust. 4 WKC nie mają zastosowania same z siebie, jak to ma miejsce w przypadku stawek i innych elementów opłat, o których mowa w art. 20 ust. 3 lit. c) WKC, lecz wnioskodawca musi się zwrócić o ich zastosowanie.
- 29 Ponadto zauważa on, że pojęcie elementów kalkulacyjnych jest użyte w różnych przepisach WKC, takich jak art. 112, 135, 144, 151, 153, 158 i 214. Wykładnia tego pojęcia może mieć zatem również wpływ na stosowanie tych przepisów.

DOKUMENT ROBOTNICZY